

København, den 06.12.2024

Sagsnr. 2024-1805
3. advokatkreds

K E N D E L S E

Sagens parter:

I denne sag har [klager] klaget over advokat Charlotte Nygaard Engelbrecht, Sakskøbing.

Klagens tema:

[Klager] har klaget over, at advokat Charlotte Nygaard Engelbrecht har tilsidesat god advokatskik ved ikke at varetage hans interesser på behørig vis i forbindelse med en arveretlig sag, herunder ved at udvise smøl, ved at have brugt for mange timer i forhold til sagens stadie og ved sin håndtering af retshjælpsforsikring.

[Klager] har endvidere klaget over advokat Charlotte Nygaard Engelbrechts samlede salær på 80.930,50 kr. inkl. moms.

Datoen for klagen:

Klagen er modtaget i Advokatnævnet den 3. juni 2024.

Sagsfremstilling:

Sagen udspringer af en arveretlig tvist mellem [klager] og hans afdøde mors ægtefælle. Tvisten vedrørte bl.a. ægtefællens arveret, herunder gyldigheden af et vidnetestamente, som afdøde havde oprettet kort forinden sin død, samt afdødes skilsmisseansøgning, der ikke nåede at blive behandlet inden dødstidspunktet. Derudover vedrørte tvisten bl.a. afdødes aldersopsparing, hvorunder [klager] var registreret som navnebegunstiget.

Den 13. juli 2023 bekræftede advokat Charlotte Nygaard Engelbrecht, at hun ville bistå [klager] med tvisten, og at bistanden ville omfatte mødedeltagelse samt håndtering af de videre retsskridt. Af ordrebekræftelsen fremgik endvidere, at salæret blev fastsat med udgangspunkt i medgået tid med en timepris på 2.500 kr. inkl. moms, og at det samlede salær forventedes at være i størrelsesordenen 18.000 til 22.500 kr. inkl. moms. Advokat Charlotte Nygaard Engelbrecht

opkrævede samtidig et aconto salær på 6.000 kr. inkl. moms.

Ved faktura af 2. oktober 2023 opkrævede advokat Charlotte Nygaard Engelbrecht et salær på 6.000 kr. inkl. moms. Det fremgår af salærredegørelsen, at bistanden havde omfattet telefonmøde med den advokat, der havde bistået med udarbejdelsen af vidnetestamentet, korrespondance med [klager] og bobestyreren samt gennemgang af bilag.

Bobestyreren fremsendte den 17. december 2023 boopgørelsen, hvorefter ægtefællen i alt skulle modtage 1.098.126,43 kr. Heraf udgjorde 585.667,43 kr. bosloddet og 512.459 kr. arv efter afdøde. Det fremgår bl.a. af boopgørelsen, at der i 2011 var oprettet et notartestamente, hvorefter længstlevende ægtefælle skulle arve mest muligt, og at afdødes skilsmisseansøgning af 6. juni 2023 ikke var blevet behandlet. Bobestyreren havde derfor lagt til grund, at ægteskabet og dermed arveretten bestod på dødstidspunktet. Derudover fremgår det, at der var uenighed om gyldigheden af det af afdøde oprettede vidnetestamente af 13. juni 2023, og at bobestyreren havde opfordret arvingerne til at anlægge retssag om arveretten, jf. dødsboskiftlovens § 89, stk. 1, nr. 1.

[Klager] og advokat Charlotte Nygaard Engelbrecht aftalte herefter, at sagen skulle indbringes for retten, og ved en ny ordrebekræftelse af 21. december 2023 oplyste advokat Charlotte Nygaard Engelbrecht, at hendes bistand bl.a. ville bestå i udarbejdelse af stævning og ansøgning om retshjælpsdækning. Det blev samtidig oplyst, at salæret blev fastsat med udgangspunkt i medgået tid med en timepris på 2.500 kr. inkl. moms. Derudover blev det oplyst, at salæret forventeligt ville være i størrelsesordenen 38.000 kr. til 42.500 kr. inkl. moms.

Ved faktura af samme dag, den 21. december 2023, opkrævede advokat Charlotte Nygaard Engelbrecht et salær på 13.500 kr. inkl. moms. Det fremgår af salærredegørelsen, at bistanden havde omfattet korrespondance med bobestyreren, [klager] og modpartens advokat, breve til den advokat, der havde bistået med vidnetestamentet, og udarbejdelse af udkast til stævning.

Af advokat Charlotte Nygaard Engelbrechts advokatfuldmægtigs e-mail af 9. januar 2024 til [klager] fremgår bl.a.:

"I forlængelse af min tidligere mail, skal jeg gøre opmærksom på følgende:

Jeg forsøger at få jeres retshjælpsforsikring til at dække udgifterne i forbindelse med sagen.

Jeg skal i den anledning bede [...] om at tilsende mig navnet på forsikringsselskabet og policenr (såfremt [...] har en retshjælpsforsikring).

Jeg skal samtidig bede jer om at tilkendegive, at i ønsker at afholde udgifterne til at

føre sagen, såfremt jeres respektive forsikringselskaber ikke giver tilsagn om at dække udgifterne til at føre retssagen.

Jeg skal samtidig anmode jer om at betale kr. 1.500,00 til vores klient konto”

Af [klager]s svar ved e-mail af 11. januar 2024 fremgår bl.a.:

”Det bekræftes hermed at udgifter afholdes i forbindelse med forestående retsag/stævning ”Boet efter [...]”.

1.500 kr. er dagsdato overført til jeres klientkonto: [...]”

Ved stævning af 12. januar 2024 mod ægtefællen og dødsboet indbragte advokat Charlotte Nygaard Engelbrecht sagen for retten. Der blev herved nedlagt påstand om, at ægtefællen skulle anerkende alene at være berettiget til tvangsarven. Videre blev der nedlagt påstand om, at ægtefællen og dødsboet skulle anerkende, at afdødes aldersopsparring skulle udloddes til [klager] som navnebegünstiget. Endelig blev der nedlagt påstand om, at ægtefællen skulle anerkende, at et gavebeløb på 600.000 kr. i henhold til en ægtepagt indgået i 2015 tilhørte afdøde som fuldstændigt særeje.

I den efterfølgende periode indgav parterne processkrifter i sagen. Det fremgår, at påstanden mod dødsboet herefter blev frafaldet, idet boet ikke havde fået udbetalt aldersopsparringen og dermed ikke havde tilbageholdt denne. [Klager] blev på den baggrund pålagt at betale sagsomkostninger med 6.500 kr. til dødsboet.

Advokat Charlotte Nygaard Engelbrecht orienterede ved skrivelse af 18. marts 2024 [klager] om, at salæroverslaget ikke kunne overholdes henset til sagens udvikling, herunder arbejdet med ansøgning om retshjælp. Hun oplyste, at salæret for sagens behandling i stedet forventeligt ville udgøre i omegnen af 73.000 til 77.500 kr. inkl. moms, og at der på nuværende tidspunkt var indbetalt 29.956 kr.

Ved faktura af 19. marts 2024 opkrævede advokat Charlotte Nygaard Engelbrecht et salær på 22.187,50 kr. inkl. moms. Det fremgår af salærredegørelsen, at bistanden havde omfattet ansøgning om retshjælpsdækning, korrespondance, gennemgang af svarskrift og udarbejdelse af replik.

[Klagers] retshjælpsforsikringselskab meddelte ved skrivelse af 13. maj 2024 til advokat Charlotte Nygaard Engelbrecht begrænset dækningstilsagn. Det blev herved oplyst, at dækningstilsagnet alene omfattede den del af sagen, der vedrørte aldersopsparringen, hvorimod arvespørgsmålet om notar- og vidnetestamtet ikke blev dækket. Forsikringselskabet henviste herved til, at tvister i forbindelse med dødsbobehandling og arv ikke er omfattet af forsikringen. Det blev endvidere bl.a. oplyst, at dækningsmaksimum udgjorde 175.000 kr., og at selvrisikoen udgjorde 10 % af de samlede omkostninger, dog mindst 2.500 kr.

[Klager] har oplyst, at advokat Charlotte Nygaard Engelbrecht herefter telefonisk orienterede ham om, at der var meddelt delvis dækningstilsagn, og at der ikke var dækning bagudrettet, hvilket var nyt for ham.

Ved faktura af 14. maj 2024 opkrævede advokat Charlotte Nygaard Engelbrecht et salær på 16.789 kr. inkl. moms. Det fremgår af salærredegørelsen, at bistanden havde omfattet fortsat arbejde med ansøgningen om retshjælp, forberedelse til telefonretsmøde og korrespondance med forsikringsselskabet.

Der opstod efterfølgende uenighed mellem advokat Charlotte Nygaard Engelbrecht og [klager] om salæret, hvorefter [klager] valgte at skifte advokat.

Af e-mail af 2. september 2024 fra retshjælpsforsikringsselskabet til advokat Charlotte Nygaard Engelbrechts kontor fremgår, at salæret for den del af sagen, der var omfattet af dækningstilsagnet, blev fastsat til 20.000 kr. inkl. moms. Beløbet blev herefter overført, fratrasket selvriskobeløbet på 2.500 kr. inkl. moms, til advokat Charlotte Nygaard Engelbrecht.

Parternes påstande og anbringender:

Klager:

Adfærdsklagen

[Klager] har påstået, at advokat Charlotte Nygaard Engelbrecht har tilsidesat god advokatskik ved ikke at varetage hans interesser på behørig vis, herunder ved at have udvist smøl, ved at have brugt for mange timer i forhold til sagens stadie og ved sin håndtering af retshjælpsforsikringen.

Det er til støtte herfor bl.a. gjort gældende, at der har været spildt tid på overlevering af sagen, da der samlet set har været tre sagsbehandlere inde over sagen. Der er således også brugt samlet mere end 80.000 kr. på sagen på trods af dens stadie. Der blev alene indgivet stævning, replik og skrivelser/dialog med forsikringsselskab og bobestyreren. Dertil kommer, at salærestimatet blev hævet flere gange, selv om sagen har været den samme fra start til slut. Det kan i den forbindelse ikke genkendes, at der skulle være tale om to særskilte sager. Det anførte herom kan alene forstås som et forsøg på at dække over et øget tidsforbrug, fordi der herved salærmæssigt kunne nulstilles mellem første og anden sag. Man har som forbruger ingen chance for at gennemskue det, når man kommer med en sag og får gennemgået denne og præsenteret de økonomiske rammer, for dernæst blot at få opdelt sagen i flere sager med dertil følgende "tillægsøkonomi". Det er endvidere bl.a. anført, at det ikke blev oplyst, at retshjælpsforsikringen ikke dækkede bagudrettet. Hertil kommer, at der blev brugt meget tid på

forsikringsdelen, uden at der har været foretaget en vurdering sammen med [klager], om det overhovedet kunne betale sig i forhold til tidsforbruget på ansøgningen. Der blev heller ikke redegjort for, hvad der var brugt tidsmæssigt på forsikringen, og hvad der kunne forventes dækket, selv om der blev anmodet herom.

Salærklagen

[Klager] har påstået, at advokat Charlotte Nygaard Engelbrechts salær skal nedsættes til højst mellem 40.000 og 50.000 kr. inkl. moms. Det er til støtte herfor særligt gjort gældende, at den oprindeligt aftalte pris blev forhøjet til i alt fire gange det første estimat. Dertil kommer, at forsikringsselskabet har oplyst [klager] om, at en advokat har pligt til at orientere omkring muligheden for at bruge forsikringen og – så snart der helt eller delvist er givet dækningstilsagn – alene at afregne over for forsikringsselskabet.

Indklagede:

Adfærdsklagen

Advokat Charlotte Nygaard Engelbrecht har principalt påstået afvisning, subsidiært frifindelse, og har til støtte herfor bl.a. gjort gældende, at der har været ydet bistand med to sager. Dels har bistanden omfattet arbejdet som arvingsrepræsentant og dels har bistanden omfattet retssagen. I forbindelse med den første sag blev der alene faktureret et samlet salær på 12.000 kr. inkl. moms på trods af estimatet på 18.000 til 22.500 kr. inkl. moms. Advokat Charlotte Nygaard Engelbrecht opfordrede flere gange bobestyreren til at tage stilling til arvefordelingen, men det blev oplyst, at dette ville fremgå af boopgørelsen. Boopgørelsen blev først modtaget i december 2023, og det fremgik heraf, at [klager] ikke fik del i arven som forventet. Der kunne således først på dette tidspunkt anlægges sag ved retten, idet der først her forelå en egentlig tvist.

Retssagen var derfor en ny sag, hvorfor [klager] modtog en fornyet ordrebekræftelse den 21. december 2023. Heraf fremgik det bl.a., at bistanden ville omfatte udarbejdelse af stævning og ansøgning om retshjælpsdækning, og at salæret forventeligt ville udgøre 38.000 til 42.500 kr. inkl. moms. [Klager] blev tillige gjort opmærksom på, at de fleste forsikringsselskaber ikke yder retshjælpsdækning til sager vedrørende arv, men at advokat Charlotte Nygaard Engelbrecht ville søge om tilsagn vedrørende de øvrige dele af sagen, herunder tvisten vedrørende aldersopsparing og ægtepagten. Derudover blev [klager] orienteret telefonisk om, at retshjælpsforsikringen først dækker fra det tidspunkt, der bliver givet tilsagn, og at forsikringen dermed ikke dækker bagudrettet.

Idet sagens udvikling medførte et øget tidsforbrug, blev der den 18. marts 2024

fremsendt et tillæg til ordrebekræftelsen af 21. december 2023, hvorved det blev oplyst, at det forventede salær forhøjedes til 73.000 til 77.500 kr. inkl. moms. Der blev anvendt mere end 51 timer på retssagen, og der blev i alt faktureret 68.932,50 kr. inkl. moms, hvorfor [klager] ikke har betalt mere end salærestimatet.

Det er endvidere bl.a. anført, at advokat Charlotte Nygaard Engelbrecht efter modtagelsen af det delvise dækningstilsagn af 13. maj 2024 aftalte med [klager], at hun fortsat skulle forsøge at søge dækning til den del af tvisten, der vedrørte ægtepagten. Herefter skete der alene fakturering direkte hos [klager] for de forhold, der ikke var omfattet af dækningstilsagnet.

Klagen bestrides på denne baggrund i det hele. Advokat Charlotte Nygaard Engelbrecht har til hver en tid forsøgt at fremme [klagers] interesser – først som repræsentant over for dødsboet og efterfølgende i retssagen – ligesom hun har været tilgængelig på telefon og på e-mail.

Salærklagen

Advokat Charlotte Nygaard Engelbrecht har påstået godkendelse af det samlede salær og har til støtte herfor henvist til det oven for anførte.

Advokatnævnets behandling:

Sagen har været behandlet på et møde i Advokatnævnet med deltagelse af 7 medlemmer.

Nævnets afgørelse og begrundelse:

Adfærdsklagen

Det følger af retsplejelovens § 126, stk. 1, at en advokat skal udvise en adfærd, der stemmer med god advokatskik.

Skal en advokats vederlag udredes foreløbigt eller endeligt af et forsikringsselskab, skal advokaten, når denne påtager sig opgaven, på en klar og entydig måde orientere sin klient om principperne for fastsættelsen af vederlaget og om konsekvenserne for klienten, herunder om dækningsmaksimum, selvrisikobeløb samt risikoen for egenbetaling. Såfremt det under arbejdet med en sag konstateres, at dækningsmaksimum er ved at være nået, og at risikoen for egenbetaling dermed aktualiseres, påhviler det tillige advokaten at varsle klienten herom.

Endvidere har advokaten pligt til at sikre sig, at klienten har kendskab til, hvad der er omfattet af retshjælpen, såfremt advokaten yder bistand, der er omfattet af retshjælp, og bistand, der ikke er omfattet.

Det fremgår af sagen, at [klagers] forsikringsselskab meddelte delvist dækningstilsagn den 13. maj 2024.

Advokatnævnet finder ud fra en samlet vurdering, at advokat Charlotte Nygaard Engelbrecht har handlet i strid med god advokatskik i forbindelse med sin håndtering af retshjælpsforsikringen i sagen. Nævnet har herved lagt vægt på, at [klager] hverken i forbindelse med sagens indledning, eller i forlængelse af det modtagne dækningstilsagn ses at være blevet oplyst om dækningsmaksimum, risikoen for egenbetaling, selvrisikobeløbet eller principperne for fastsættelsen af salæret. Nævnet har samtidig lagt vægt på, at advokat Charlotte Nygaard Engelbrecht ikke ses på en klar og entydig måde at have redegjort for, hvad der var omfattet af dækningen.

Advokatnævnet finder, at det ikke er tilstrækkelig sandsynliggjort, at advokat Charlotte Nygaard Engelbrecht har handlet i strid med god advokatskik i forbindelse med sagen i øvrigt, herunder ved at have udvist smøl eller ved løbende at have udvidet salærestimatet.

Konklusion

Advokatnævnet finder på den baggrund, at advokat Charlotte Nygaard Engelbrecht i det oven for anførte omfang har tilsidesat god advokatskik, jf. retsplejelovens § 126, stk. 1.

Som en følge heraf, og idet advokat Charlotte Nygaard Engelbrecht senest ved Advokatnævnets kendelse af 24. november 2023 blev pålagt en bøde på 20.000 kr. for tilsidesættelse af god advokatskik, pålægger Advokatnævnet i medfør af retsplejelovens § 147 c, stk. 1, advokat Charlotte Nygaard Engelbrecht en bøde på 40.000 kr.

Advokat Charlotte Nygaard Engelbrecht kan indbringe afgørelsen for retten inden 4 uger efter modtagelsen af kendelsen, jf. retsplejelovens § 147 d.

Salærklagen

Efter retsplejelovens § 126, stk. 2, må en advokat ikke kræve højere salær for sit arbejde, end hvad der kan anses for rimeligt.

Det opkrævede salær skal ses i forhold til bl.a. sagens betydning og værdi for klienten, sagens udfald, arten og omfanget af det arbejde, advokaten har udført, og det med sagen forbundne ansvar.

Advokatnævnet lægger til grund, at der er opnået retshjælpsdækning med i alt 20.000 kr. inkl. moms ud af det samlede salær på 80.930,50 kr. inkl. moms.

Advokatnævnet finder, at det samlede salær ikke kan anses for rimeligt, jf.

retsplejelovens § 126, stk. 2. Nævnet har herved lagt vægt på det under adfærdsklagen anførte. Nævnet har endvidere lagt vægt på, at en betydelig del af den medgåede tid ses at være anvendt på at opnå retshjælpsdækning, selv om retshjælpsforsikringen for private som hovedregel ikke dækker tvister i forbindelse med dødsbobehandling og arv. Endelig har nævnet lagt vægt på, at sagen ikke var hovedforhandlet på tidspunktet for advokat Charlotte Nygaard Engelbrechts udtrædelse.

Advokatnævnet nedsætter på denne baggrund i medfør af retsplejelovens § 146, stk. 1, skønsmæssigt det samlede salær til 40.000 kr. inkl. moms.

Advokatnævnet pålægger advokat Charlotte Nygaard Engelbrecht at betale det eventuelt for meget modtagne salær tilbage inden 4 uger. Ud over salæret skal advokat Charlotte Nygaard Engelbrecht betale renter af beløbet. Renten er sædvanlig procesrente; det vil sige Nationalbankens udlånsrente med tillæg af 8 %. Udlånsrenten kan oplyses af pengeinstitutterne. Beløbet skal forrentes fra det tidspunkt, hvor advokat Charlotte Nygaard Engelbrecht modtog beløbet som betaling, til det tidspunkt, hvor advokat Charlotte Nygaard Engelbrecht betaler beløbet tilbage.

Herefter bestemmes:

Advokat Charlotte Nygaard Engelbrecht pålægges en bøde til statskassen på 40.000 kr.

Advokat Charlotte Nygaard Engelbrechts salær på 80.930,50 kr. inkl. moms nedsættes til 40.000 kr. inkl. moms.

På nævnets vegne

Ole Høyer